

Humanisme vs. Reformatie

Stukje uit : [Hoe zouden wij dan leven? Over opkomst en verval van de westerse cultuur](#)

Francis A. Schaeffer, p.75-76

“Het christendom van de Reformatie stond in rijk contrast tot de fundamentele zwakte en uiteindelijke armoede van het humanisme dat in die dagen bestond en het humanisme dat sinds die tijd heeft bestaan.

Het is belangrijk dat de bijbel ware kennis over de mensheid geeft. De bijbelse leer geeft de zin van alle afzonderlijke dingen aan, maar dat geldt vooral van dat afzonderlijke ding dat het allerbelangrijkste is voor de mens, namelijk de individuele persoon zelf. Hij [de bijbel] geeft de redenen waarom de persoon groots is.

Het ironische feit hier is dat het humanisme, dat begon met de Mens centraal te stellen, uiteindelijk geen echte betekenis voor de mensen had. Aan de andere kant is er, als men begint met de positie van de bijbel dat de mens door God geschapen is naar het beeld van God, een basis voor de waardigheid van die persoon.

De bijbel zegt dat de mensen gemaakt zijn naar het beeld van God - zij zijn niet geprogrammeerd. Ieder mens heeft daarom een eigen waardigheid. Dat de mens naar het beeld van God geschapen is, geeft vele belangrijke intellectuele antwoorden, maar het heeft ook grote praktische consequenties, zowel in de dagen van de Reformatie als in onze eigen tijd. In de tijd van de Reformatie betekende het bijvoorbeeld dat alle beroepen waardigheid kregen. Het beroep van de eerlijke koopman of huisvrouw had evenveel waardigheid als dat van de koning. Dit werd nog sterker door de nadruk op de bijbelse leer van het priesterschap van alle gelovigen - dat wil zeggen dat alle christenen priester zijn. Dus zijn alle mensen als mens gelijkwaardig [...]

De bijbel zegt echter ook dat de mens gevallen is; hij is in opstand gekomen tegen God. Bij de historische zondeval in ruimte en tijd, weigerde de mens in de juiste verhouding te staan tot zijn oneindige uitgangspunt, dat is de persoonlijke God. Daarom zijn de mensen nu abnormaal. De Reformatie zag alle mensen ook op deze manier als gelijkwaardig - allen zijn schuldig voor God. Dit is even waar voor de koning en de koningin als de boer. In tegenstelling tot het humanisme van de Renaissance dat nooit een antwoord gaf om te verklaren wat in de mensen waarneembaar is, maakte de bijbel het mogelijk het dilemma op te lossen dat ze zagen als ze naar zichzelf keken: zij konden zowel hun grootheid als hun wreedheid begrijpen”.